

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Мария Стоянова Алексиева, член на научно жури
Бургаски свободен университет, Център по хуманитарни науки,
Програмен съвет по Педагогика

Конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.2. Педагогика (Педагогически технологии за опознаване на околния свят), обявен в "Държавен вестник", бр. 52 от 02.07.2019 г.

1. Данни за процедурата

Процедурата за провеждане на конкурса е спазена и е в съответствие с нормативните документи.

Представените от кандидата материали за участие в конкурса са в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за развитието на академичния състав в ЮЗУ.

По смисъла на чл. 2б, ал.1, ал. 2 и ал.3 от ЗРАСРБ, гл. ас. д-р Блага Георгиева Джорова има право да участва в конкурса за заемане на академичната длъжност «доцент», тъй като отговаря на минималните национални изисквания и съответно на изискванията на ЗРАСРБ по чл.24, ал.1, т.1 (има придобита ОНС „доктор“, диплом № 34748/05.01.2011 г.), т.2 (заема академичната длъжност „гл. асистент“) и ал. 3 (има публикуван монографичен труд).

2. Кратки биографични данни за кандидата

Гл. ас. д-р Блага Георгиева Джорова е единствен кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност «доцент» по Педагогика (Педагогически технологии за опознаване на околния свят) за нуждите на ЮЗУ.

Блага Джорова е родена на 07. 04. 1978 в гр. Благоевград.

В периода 1997-2001 завършва ЮЗУ „Неофит Рилски“ в образователната програма по предучилищна и начална училищна педагогика, ОКС „Бакалавър“. Почти едновременно с това (1999-2003) се дипломира в образователната програма по публична администрация, за което има присъдена ОКС „Бакалавър“.

В периода 2004-2009 година се обучава в образователната програма по право в ЮЗУ, за което и е присъдена ОКС „Магистър“.

Едновременно с това тя се обучава и в ОНС „Доктор“, като през 2011 година ѝ е присъдена ОНС „Доктор“, диплом № 34748/05.01.2011 г..

В ЮЗУ д-р Блага Джорова започва работа през 2005 година като хонорован асистент във Факултета по педагогика, а от 2011 година заема академичната длъжност „главен асистент“.

Данните от автобиографията на гл. ас. д-р Блага Джорова показват траен интерес към проблеми, засягащи развитието на педагогическата наука в областта на предучилищното образование, подготовката и реализацията на студентите педагози и в частност на правните аспекти на предучилищното възпитание.

3. Характеристика на научната и на научно-приложната продукция на кандидата

Гл. ас. д-р Блага Георгиева Джорова участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ с **24 (двадесет и четири) публикации.**

Всички представени публикации са в съответствие с изпълнението на минималните национални изисквания.

В съответствие с чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ те попадат в следните категории:

- 2 самостоятелни монографии;
- 3 учебни пособия в съавторство;
- 5 студии (от тях 3 самостоятелни и 2 в съавторство);
- 9 публикации в сборници и списания в България (5 самостоятелни и 4 в съавторство);
- 4 публикации в чужбина (3 самостоятелни и 1 в съавторство).

Представен е и авторефератът на докторската дисертация за присъждане на ОНС „доктор”.

С най-голяма научна „тежест“ ще открия двата монографични труда на гл. ас. д-р Блага Джорова.

Монографичното изследване **„Ценностен подход към опознаване на околния свят от детето в предучилищна възраст“** поставя акцент върху процеса на преднамерено и непреднамерено опознаване на околния свят от детето в предучилищното детство и необходимостта от обосноваване на възможностите за ценностен подход към всеки от компонентите на процеса за опознаване на околния свят от 6-7-годишното дете. Приносен момент са конструиранияте *Профил на значими ценности* за детето от предучилищна възраст и *Модел на педагогическа технология* за опознаване на околния свят от 6-7-годишни деца, насочен към овладяване и перманентно обогатяване на тяхната ценностна ориентация.

Другият монографичен труд **„Правно образование в предучилищна възраст“** (*публикуван на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"*) интерпретира идеята за правата на децата в два аспекта: правата

на децата в центъра на обществения живот/ежедневието **и** правата на децата в центъра на познанието, т.е. обогатяване правната образованост на членовете на обществото и в частност на детето с оглед постигане целите на образованието. Приносен момент в разработката е и *Детският правен речник*.

В другите публикации (*студии и статии*) на гл. ас. д-р Блага Джорова се открояват авторовите виждания, основани на изследователски резултати относно:

- разбирането на студентите относно практическото обучение, мястото им в този процес и техните професионални претенции;
- спецификата на детската трудова дейност и възможностите ѝ за перманентно обогатяване на процесите, свързани със социализацията, възпитанието и обучението на детето от предучилищна възраст;
- допълнителните стажове като възможност за повишаване компетенциите на студентите в реална работна среда съобразно спецификата на академичната област, професионалната подготовка и свободното време на учещите се млади хора;
- ролята на приоритетните ресурси на образователната среда за подготовката на детския учител;
- образователната среда, компетенциите на детския учител и възможностите му за осъществяване на успешно педагогическо взаимодействие с децата на различна възраст.

За нуждите на обучението гл. ас. д-р Блага Джорова има публикувани учебници (в съавторство) и учебно пособие (самостоятелно). Нейното авторско участие е свързано с правното образование на детето в предучилищна възраст (*Проблеми на правното образование, Част III, Тема № 5 и Приложение № 9, 2012*) и социалнопедагогическите институции за лица с девиантно поведение в посока правна образованост

и успешна правна социализация на всеки субект (*Социалнопедагогически институции за лица с девиантно поведение. Глава 8, 137-160. 2015*).

Публикациите и резултатите от научноизследователската дейност на гл. ас. д-р Блага Джорова намират приложение във водените от нея лекционни курсове и семинарни упражнения в рамките на 6 академични курса (98 часа лекции и 405 часа упражнения).

Изложените факти дават основание да се обобщи, че гл. ас. д-р Блага Джорова е необходим преподавател за Факултета по Педагогика при ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Резултатите от проведените теоретични и практико-приложни изследвания показват постоянство и задълбоченост по отношение на научната проблематика, в която д-р Джорова работи. Това съответно дава възможност тя да актуализира и обогатява учебното съдържание по академичните дисциплини, които води.

4. Основни приноси в научната, в научно-приложната и преподавателската дейност на кандидата

Научните интереси на гл. ас. д-р Блага Джорова могат да бъдат обособени в три научни области:

1. Правно възпитание на детето във възрастта на детството
2. Опознаване на околния свят в предучилищна възраст
3. Подготовка на педагогически специалисти по предучилищно образование

В приложения списък за научни приноси гл. ас. д-р Блага Джорова аргументирано представя постиженията си от лична гледна точка.

Очертаната рамка откроява следните научни и научно-приложни приноси:

3. 1. Нови теории, хипотези и методи

3.1.1. В теоретичен контекст и представено многообразието от социални предизвикателства пред детето и са предложени варианти за решения; доказана е необходимостта от правно възпитание в процеса на ранното детско развитие.

3.1.2. Установени са същностните характеристики на процеса за актуално правно възпитание на детето във възрастта на детството и са позиционирани педагогическите условия за неговото стимулиране в условията на детската група и семейството

3.1.3. Разкрити са допълнителните ресурси и научно обосновани са компонентите на образователната среда, съдействаща за актуално правно възпитание на детето от предучилищна възраст. (*Джорова, Бл. (2019). Правно образование в предучилищна възраст*)

3.2. Обогаляване на съществуващото знание

3.2.1. Акцент върху ценностите и ценностния подход в процеса на опознаване на околния свят като основополагащ съдържателен и структурен компонент на образователния процес в системата на предучилищното образование

3.2.2. Конструиран *Профил на значими ценности за детето от предучилищна възраст*.

3.3. Приложение на научните постижения в практиката

3.3.1. Конструиран и апробиран е теоретико-приложен *Модел за правно образование на 6-7-годишното дете*.

3.3.2. Разработени *схеми на педагогически ситуации за деца в предучилищна възраст* с приложено към тях примерно познавателно съдържание.

3.3.3. Съставен *Детски правен речник*, предназначен за изясняване съдържателната характеристика на някои от представите, понятията,

процеси или явления, включени в правното образование на детето във възрастта преди постъпване в училище

3.3.4. Представен *образователен месечен и седмичен проект, за опознаване на околния свят*, в които всеки времеви период има определена ценностна насоченост.

3.3.5. Проектиран *Модел на педагогическа технология за опознаване на околния свят* от 6-7-годишни деца, насочен към овладяване и перманентно обогатяване на тяхната ценностна ориентация

За качествените характеристики на научните публикации на гл. ас. д-р Блага Джорова свидетелстват откритите в научната литература 16 *цитирания* в публикации на български и чужди автори.

От езикова гледна точка публикациите на гл. ас. д-р Блага Джорова се характеризират с терминологичната яснота, внимателен подбор на думи и научен стил на изложение в текста.

Д-р Джорова има 5 участия в научно-изследователски проекта.

Постигнатите резултати в научноизследователската и научноприложната дейност утвърждават гл. ас. д-р Блага Джорова като учен със собствен стил в работата.

Не е установено плагиатство в представената за рецензиране научноизследователска продукция на кандидата.

5. Заключение

С оглед на изследователските качества на кандидата и на натрупания професионален опит, оценявам положително кандидатурата на гл. ас. д-р Блага Джорова за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в Област на висше образование: 1. Педагогически науки, Професионално направление: 1.2. Педагогика (Педагогически технологии за опознаване на околния свят)

в Югозападния университет „Неофит Рилски“, Педагогически факултет,
Катедра по предучилищна и начална училищна педагогика.

22.10. 2019 г.

гр. Бургас

Член на научното жури:

.....

проф. д-р Мария Алексиева

SOUTH-WEST UNIVERSITY “NEOFIT RILSKI”

REVIEWS

Advanced by prof. Maria Stoyanova Aleksieva PhD, member of the scientific jury

Free University of Burgas, Center of Humanities,
Program Council in Education Sciences

Contest for the academic position “Associate Professor”

Area of higher education: 1. Education sciences

Professional field: 1.2. Pedagogy (Pedagogical technologies for exploring the outside world)

The contest has been announced in State Gazette, issue No 52/02.07.2019

1. Procedure

The procedure for conducting the competition has been followed and is in accordance with the normative documents.

The materials submitted by the applicant for participation in the competition are in accordance with the requirements of the Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria, the Rules for the implementation of the Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria, the Rules for the development of the academic staff in the South-West University.

In the sense of Art. 2b, para 1, para. 2 and para. Senior Assistant Professor Blaga Georgieva Djorova has the right to participate in the contest for the academic position of "Associate Professor", since she meets the minimum national requirements and, accordingly, the requirements of the Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria under Art. 24, Para 1, item 1 (has obtained a PhD degree, diploma № № 34748/05.01.2011), item 2, holds a position of "Assistant Professor") and para. 3 (has a monograph published).

2. Brief CVs of the applicant

Senior Assistant Professor Blaga Georgieva Dzhorova is the only candidate in the competition for occupying the academic position of Assistant Professor in Pedagogy (Pedagogical Technologies for Exploring the World) for the needs of South-West University.

Blaga Georgieva Dzhorova was born on 07. 04. 1978 in Blagoevgrad.

In the period 1997-2001 he graduated from South-West University "Neofit Rilski" in the educational program for pre-school and elementary school pedagogy, Bachelor's Degree Program. Almost at the same time (1999-2003) he graduated in the public administration education program, for which he received the Bachelor of Arts degree.

In the period 2004-2009 she studied in the law education program at SWU, for which she was awarded the Master's degree program. At the same time, she is also studying at the Doctor of Science, and in 2011 she was awarded the Doctor of Science, diploma No. 34748 / 05.01.2011. At Blagoevgrad University, Dr. Blaga Dzhorova began working in 2005 as a part-time teaching assistant at the Faculty of Pedagogy, and since 2011 has held the academic position of " Senior Assistant ".

The data from the autobiography of Ch. Prof. Blaga Dzhorova, PhD, have shown a lasting interest in problems affecting the development of pedagogical science in the field of pre-school education, the preparation and realization of student pedagogues, and in particular the legal aspects of pre-school education.

3. Characteristics of the applicant's scientific and applied scientific production

Senior Assistant Professor Blaga Dzhorova participates in the competition for the occupation of the academic position "Associate Professor" with 24 (twenty-four) publications.

All submissions are in compliance with the national minimum requirements.

In accordance with Art. 2b, para. 2 and 3 of the ZRARB they fall into the following categories:

- 2 independent monographs;
- 3 co-authored teaching aids;
- 5 studios (3 of which are independent and 2 in co-authorship);
- 9 publications in collections and magazines in Bulgaria (5 independent and 4 in co-authorship);
- 4 publications abroad (3 independent and 1 co-authored).

The author's abstract of the doctoral dissertation for the awarding of the ONS "Doctor" is also presented.

With the greatest scientific “weight” I will highlight the two monograph works of Ch. Dr. Blaga Dzhorova, Ph.D.

The monograph study, A Value Approach to Getting to Know the Pre-School Child from the Pre-School Age, focuses on the process of intentionally and unintentionally getting to know the outside world from a child in pre-school childhood and the need to justify the possibilities of a value approach to each of the components of the learning process to the outside world from a 6-7 year old child. The highlight is the Designed Pre-School Significant Values Profile and a Model of Pedagogical Technology to Introduce the World to 6-7 Year Old Children, aimed at mastering and permanently enriching their value orientation.

The other monograph "Legal Education in Pre-school Age" (published on the basis of a thesis for a doctorate degree) interprets the idea of children's rights in two aspects: children's rights at the center of public life / daily life and the rights of children at the center of knowledge, ie Enriching the legal education of members of society and in particular the child with a view to achieving the goals of education. A contributing moment in the development is the Children's Legal Dictionary.

In other publications (studies and articles) of Senior Assistant Prof. Blaga Djorova, PhD, highlights the author's views based on research results on:

- students' understanding of practical training, their place in the process and their professional requirements;
- the specifics of the child labor activity and its possibilities for permanent enrichment of the processes related to the socialization, upbringing and education of the child from preschool age;
- additional internships as an opportunity to enhance students' competences in a real work environment, in accordance with the specificity of the academic field, vocational training and leisure time of young learners;
- the role of the priority resources of the educational environment in the preparation of the child teacher;
- the educational environment, the competences of the child teacher and his / her abilities for successful pedagogical interaction with children of different ages.

For the needs of training Senior Assistant Professor Blaga Dzhorova has published textbooks (co-authored) and a textbook (independently). Her authorship is related to the legal education of the child in pre-school age (Problems of Legal Education, Part III, Theme No. 5 and Annex No. 9, 2012) and the social pedagogical institutions for persons with deviant behavior towards legal education and successful legal socialization of each subject (Social pedagogical institutions for persons with deviant behavior. Chapter 8, 137-160. 2015).

The publications and research results of Senior Assistant Professor Blaga Dzhorova found application in her lectures and seminars in 6 academic courses (98 hours of lectures and 405 hours of exercises).

The above facts give reason to summarize that Senior Assistant Professor Blaga Dzhorova is a required lecturer for the Faculty of Pedagogy at South-West University "Neofit Rilski".

The results of the theoretical and practical studies carried out show the persistence and depth of the scientific issues in which Dr. Djorova works. Accordingly, it enables her to update and enrich the academic content in the academic disciplines she leads.

4. Major contributions to the applicant's scientific, applied and teaching activities

The scientific interests of Senior Assistant Professor Blaga Dzhorova, PhD can be distinguished in three scientific fields:

1. Legal education of the child at the age of childhood
2. Getting to know the outside world at preschool age
3. Training of pedagogical specialists in pre-school education

In the attached list of scientific contributions, Senior Assistant Professor Blaga Dzhorova presents his achievements from a personal point of view.

The outlined framework highlights the following scientific and applied scientific contributions:

3. 1. New theories, hypotheses and methods

3.1.1. In a theoretical context, the variety of social challenges presented to the child are presented and options are proposed; the need for legal education in the early childhood development process has been proven.

3.1.2. The essential characteristics of the process of up-to-date legal education of the child at the age of childhood are established and pedagogical conditions for its stimulation in the conditions of the child group and the family are positioned.

3.1.3. The additional resources have been identified and the components of the educational environment contributing to the actual legal upbringing of a pre-school child have been scientifically substantiated. (Dzhorova, Bl. (2019). Legal education at preschool age).

3.2. Enrichment of existing knowledge

3.2.1. Emphasis on values and value approach in the process of getting to know the world as a fundamental content and structural component of the educational process in the system of pre-school education

3.2.2. Designed Profile of significant values for a preschooler.

3.3. Application of scientific achievements in practice

3.3.1. The theoretical and applied Model for Legal Education of 6-7-Year-Old Child is Constructed and Tested.

3.3.2. Schemes of pedagogical situations for preschool children with exemplary cognitive content have been developed.

3.3.3. Compiled Children's Legal Dictionary designed to elucidate the substantive characteristics of some of the perceptions, concepts, processes or phenomena involved in the legal education of a child at pre-school age

3.3.4. An educational monthly and weekly project was presented to get to know the outside world, in which each time period has a certain value orientation.

3.3.5. Designed Model of pedagogical technology for getting to know the world of 6-7 year old children, aimed at mastering and permanently enriching their value orientation

For the qualitative characteristics of the scientific publications of Ch. Prof. Blaga Jorova, Ph.D., testify to the 16 citations found in the scientific literature in publications by Bulgarian and foreign authors.

From a linguistic point of view, the publications of Senior Assistant Professor Blaga Dzhorova, PhD, is characterized by terminological clarity, careful selection of words and a scientific style of presentation in the text.

Dr. Dzhorova has 5 participations in research projects.

The results achieved in the R&D activities confirm Senior Assistant Professor Blaga Dzhorova as a scientist with his own style of work.

Plagiarism was not found in the applicant's research output submitted for review.

5. Conclusion

In view of the applicant's research skills and professional experience, I welcome the application of Senior Assistant Professor Blaga Dzhorova, PhD for the position of Academic Assistant Professor in the Higher Education Area: 1. Pedagogical Sciences, Professional Degree: 1.2. Pedagogy (Pedagogical Technologies for Exploring the World) at Southwestern University "Neofit Rilski", Faculty of Education, Department of Pre-school and Primary School Pedagogy.

22.10. 2019

city of Burgas

Member of the Scientific Jury:

.....

Prof. Maria Alexieva Phd